

Izan gaitzen babes: bide seguruak eta legezkoak orain

Errefuxiatuen Nazioarteko Eguna da gaur.

Premiazkoa da gogora ekartzea badela arazo bat, guztiok gainditu behar duguna baina guztioi berdin eragiten ez diguna: alegia, **COVID-19aren** pandemiak izan duen **inpaktu larriaz** ari gara; izan ere, **areagotu egin ditu desparekotasunak, pobrezia, arrazakeria eta xenofobia, eta gogortu egin ditu mugak ixteko eta militarizatzeko politikak**. Nazioarteko babesa behar duten pertsona asko eta asko harrapatuta geratzen ari dira jatorrizko eremuetan, hau da, bizitza arriskuan duten tokietan, edota bestela, igarobide diren guneetan, oso baldintza larrietan. Pertsona askok galdu dute bizia Europara etortzeko bidean, eta gehiagok galduko dute oraindik, baldin eta bide seguruak eta legezkoak ahalbidetzen ez badira.

Igarotze irregularrak arriskutsuak dira, eta horrek are arriskutsuagoa egiten du bidaia pertsona horietako askorentzat, pertsonen trafiko eta salerosketako sareen esku geratzen baitira, sexu-esplotaziorako. Bide seguruak eta legezkoak falta direnez, emakumeek indarkeria handia jasaten dute beren gorputzetan; bidesari hori ordaindu behar dute, aurrera egin ahal izateko.

Mediterraneoa munduko mugarik hilgarrienetako bat da oraindik ere. EBk Afrikako iparraldeko mugetan egiten duen kontrol hertsia dela-eta, **biderik arriskutsuena berraktibatu da**: joan den urtean Europara itsasoz iritsi zen 4 lagunetik 1 Kanarietatik etorri zen. 850 hildako erregistratu dira dagoeneko. Artxipelagora heltzea lortu zuten askok prekarietate-baldintza larrietan eman dituzte hilabeteak. Azken asteetan hasi dira arintzen penintsularako lekualdaketak, ez lehenago.

Prekarietatea eta giza eskubideen zapalketa oso larria da **Hegoaldeko Mugan** ere. Urtebetez etorrerak nabarmen gutxitu ostean, Ceutara 8.000 lagun sartu ziren bat-batean, Marokoko gobernuak animatuta, eta horrek agerian jartzen du nola erabiltzen diren **migratzaileak eta errefuxiatuak** -helduak eta haurrak- interes politikoen eta merkataritzako interesen zerbitzura.

Joan den urtean, **80.000 lagunek** (2019an baino % 25 gutxiagok) **eskatu zuten nazioarteko babesa Espainiako estatuan**. Ia erdiak, % 47, emakumeak izan ziren. **3.085** lagunek eskatu zuten nazioarteko babesa **Euskadin**, 2019an baino % 36 gutxiagok.

Erantzun gehienak ezezkoak izan ziren berriro ere; onartze-tasa Europako batezbestekoaren oso azpitik egon zen: **errefuxiatuen % 95i ukatu egin zitzaion asilo-eskaera**.

Asiloa ukatzeko politika sistematikoaren ondorioz, eta gizarte-egoera eta lan-egoera direla-eta, migratzaileek eta asilo-eskatzaileek **Euskadiren eta Frantziaren arteko muga** hautatzen dute bidea iparralderantz egiten jarraitzeko, beren migrazio-proiektua Europako beste herrialde batzuetan betetzeko itzaropenaz. Lehorreko mugetan profil etnikoa ardatz hartuta egiten diren kontrolak direla-eta —horrek zirkulazio askeari buruzko itunak urratzen ditu— eta kontrol horiek eragiten duten beldurra dela-eta, zenbaitek Bidasoa **igerian** zeharkatzeko erabakia hartzen dute, eta **erabaki hori oso arriskutsua da: aurten bi lagun hil dira jada horrela**.

Galduetako bizitza horiengatik guztiengatik, ez aurrera ez atzera egin ezinik harrapatuta geratutako pertsonengatik, ilegalki itzularazitakoengatik eta gizarte-bazterketako egoerak sufritzen dituztenengatik,

ALDARRIKAPEN HAUEK EGITEN DITUGU:

- Aldarrikatzen dugu **mundu mailako pandemia ez dadila bilakatu arrazoi bat** gehiago **mugen militarizazioa** justifikatzeko.
  - Premiazkoa da **herrialde hartzaileen interes ekonomikoen zerbitzura dagoen muga-politika** amaitzea, pertsona asko uzten baititu harrapatuta jatorrizko herrialdeetan nahiz iragaitzazkoetan; haien giza eskubideak errespetatzen ez diren lekuetan, hain zuzen.
  - Premiazkoa da **migratzaileak eta errefuxiatuak erabiltzeari uztea**, presio politikoa egiteko tresna gisa erabiltzen baitira.
- Aldarrikatzen dugu **pertsona migratzaileak eta errefuxiatuak Espainiara edo Euskadira iritsi ahal izatea**, beren bizitza arriskuan jarri gabe.
  - Premiazkoa da asilo-prozedurara heltzeko **bide legalak eta seguruak areagotzea** eta **igarotze-bisaren eskakizuna kentzea**, gatazkan dauden herrialdeetatik datozen pertsonentzat, hala nola Siriatic, Palestinatik eta Yemendik datozenentzat.
  - Premiazkoa da **Ceutara eta Melillara** iristen diren **pertsonen legez kanpoko kanporatzeak etetea**, baita Europako gainerako mugetan ere.
  - Premiazkoa da **mugan giza eskubideak errespetatzen direla bermatzea**, bai eta pertsonak Melillatik eta Kanarietatik **penintsulara sartzea eta lekualdatzea** ere, askotan eten baita prozesu hori, eta hala, muturreko zaugarritasun-egoeran utzi dira pertsonak.
  - Premiazkoa da **autonomia-erkidegoetan banaketa koherentea eta arduratsua egitea**, pertsonak ez daitezen geratu egoera prekarioan Hegoaldeko Mugan.
  - Premiazkoa da **euskal erakundeek baliabideak areagotzea eta Irungo mugan geratutako pertsona guztiak hartzea**.
- **Asilo-politika berri bat** aldarrikatzen dugu, **eskatzaileen % 95 nazioarteko babesik gabe utziko ez duena**.
  - Premiazkoa da **aparteko erregularizazio-bide berriak bilatzea eta abian jartzea**, asilo-eskaera ukatu zaien migratzaileek lege-estatus erregular bat lortu ahal izateko.
  - Premiazkoa da kasuak banan-banan aztertzea, **nazioarteko babesa izateko eskubidea bermatu eta errespetatu dadin, sistematikoki ukatuak izaten ari diren herrialdeetako pertsonak (Kolonbiakoak, adibidez) ez diskriminatzeko**.
- Aldarrikatzen dugu ordezkari politikoak **diskurtso arrazista eta xenofobo**en aurka sendo ager daitezela, horrela enpatia, bizikidetzeta eta bakearen kultura bultzatzeko.